

werkingsverslag 2018

uitgebracht 22 oktober 2019 aan de gemeenteraad en aan de inwoners van Hoeilaart

Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking

p/a Ruusbroecpark z/n
1560 Hoeilaart
telefoon 02 658 28 42
gros@hoeilaart.be
www.hoeilaart.be/gros

België bezuinigt flink op zijn ontwikkelingssamenwerking. De wettelijk vastgelegde woorden reppen over 0,7% van het bruto nationaal inkomen, de daden pakken anders uit. Hoeilaart haalt de 0,7%-norm wel, daar zijn we trots op.

Dat onze inwoners 'doenders' heten mag zeker gezegd worden van de leden van de GROS. Zij zorgen immers als burgervrijwilligers voor de uitvoering van het gemeentelijke beleid. Een schoolvoorbeeld van burgerparticipatie. Onze raad besteedde in 2018 weinig tijd aan het uitbrengen van adviezen, maar deed opnieuw veel aan organiseren, sensibiliseren en beheren. Ons belangrijkste advies was aan de politiek, ons [verkiezingsmemorandum](#).

Onder dankzegging voor de bewezen diensten keurde de gemeenteraad ook het vorige werkingsverslag van de GROS goed. De GROS is dankbaar voor het in hem gestelde vertrouwen en legt hierbij het jongste werkingsverslag aan u voor. Dit is het laatste verslag waarin mijn hand is te herkennen. Na 7 jaar is het tijd voor een nieuwe voorzitter.

Rein van Gisteren

Dromen, woorden, daden

We rapporteren over ons 16^e werkingsjaar waarin we negen keer plenair vergaderden. Alle overige bijeenkomsten betroffen voorbereidingen van vergaderingen en werkgroepen, redactiebijeenkomsten voor onze nieuwsbrief Van Hier Tot Ginder, bijeenkomsten rond lokale evenementen, representatie-activiteiten en overleggen met de gemeente en andere adviesraden zoals deelname aan het Interradenoverleg.

De grijze tekstkaders zijn identiek aan vorige verslagen: onze missie en visie bleven onveranderd.

We vragen u via dit werkingsverslag om voortzetting van het vertrouwen dat we mochten ervaren. We blijven uiteraard open staan voor kritiek en suggesties en voor andere bijdragen aan onze werking.

Missie van de GROS

Het is onze diepste overtuiging dat groepen en organisaties in de ontwikkelingslanden hun noden kunnen formuleren en originele oplossingen kunnen uittekenen. Onze rol is eerder tegemoetkomend en ondersteunend in solidariteit. In dit verband is het voor ons ook duidelijk dat financiële steun en andere vormen van afhankelijkheid van de ontwikkelde landen, dienen afgebouwd te worden.

Daarom streven we naar culturele veranderingen die vertrekken vanuit de eigen krachten en organisatiecapaciteiten van plaatselijke mensen, en waken we erover dat de activiteiten en resultaten op eigen kracht verder kunnen bestaan.

Duurzame ontwikkelingssamenwerking moet daarom:

- leiden tot duurzame verandering met oog op het milieu,
- economische leefbaarheid nastreven,
- sociale rechtvaardigheid bevorderen,
- ingeworteld zijn in de culturele eigenheid,
- bijdragen tot vrede,
- armoede bestrijden,
- mensenrechten verdedigen,
- bijdragen tot zelforganisatie en zelfstandigheid.

Wie in de ontwikkelingslanden duurzame verbeteringen nastreeft, moet ook werken aan fundamentele veranderingen in de ontwikkelde landen. Door onze manier van produceren en consumeren ontnemen we de ontwikkelingslanden ontwikkelingskansen. We kunnen de verhoudingen in de wereld ook positief beïnvloeden door in ons werk en in onze levensstijl mee te werken aan maatschappelijke veranderingen. Daarom hechten we veel belang aan vormend en politiek werk.

Visie van het gemeentebestuur

De gemeente Hoeilaart:

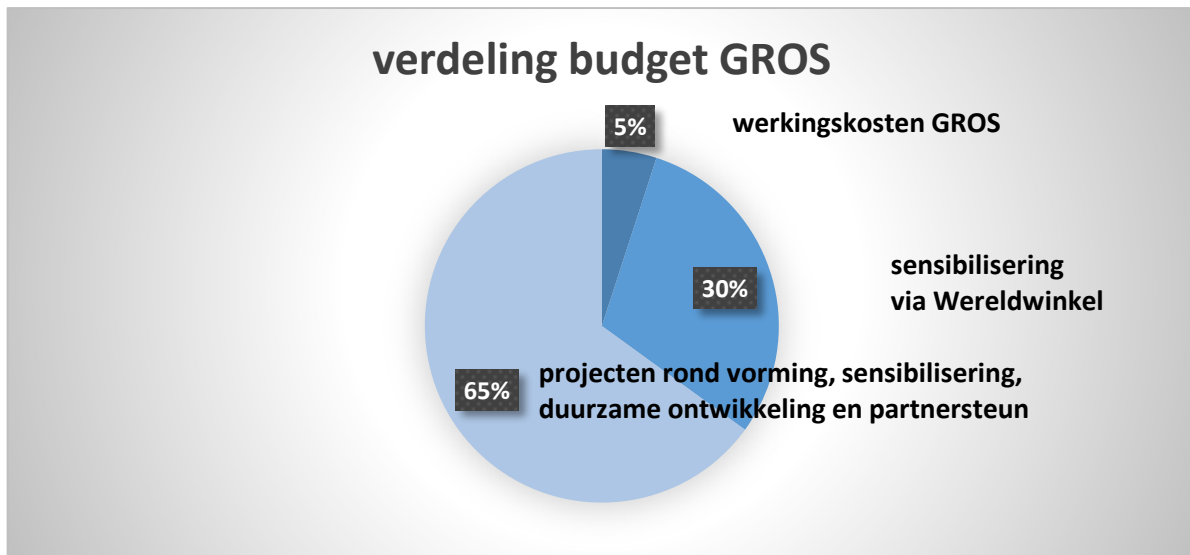
- staat een mondiaal en duurzaam beleid voor;
- erkent een GROS;
- heeft een schepen voor ontwikkelingssamenwerking;
- stelt een gemeentelijk ambtenaar en de gemeentelijke logistiek ter beschikking;
- geeft via de GROS financiële steun aan Hoeilaartse verenigingen die initiatieven nemen naar vorming en sensibilisering;
- ondersteunt via de GROS projecten.

Meerjarenbeleid

De gemeenteraad van Hoeilaart trekt 0,7% van zijn uitgaven¹ uit voor de GROS. In het door de raad vastgestelde beleidsplan van het college van burgemeester en schepenen ligt dit vast. Na de verkiezingen van oktober 2018 is herhaald dat hieraan niet wordt getornd. De financiële ondersteuning aan de GROS komt neer op bijna € 87.000. De exacte jaarcijfers en de bestedingen vindt u achterin.

Geleidelijk aan groeit het aantal gemeenten dat voldoet aan de 0,7%-norm. Hoeilaart bevindt zich nog steeds in de kopgroep van Vlaamse gemeenten: we besteden € 7,50 per inwoner aan ontwikkelingssamenwerking.

De door de gemeenteraad gewenste verdeling. De feitelijke bestedingen in 2018 vindt u achterin.

Beleidsplan CBS

Het beleidsplan 2012-2018 van het college van burgemeester en schepenen is van de gemeentelijke website verwijderd. Omdat transparantie belangrijk is, hier de drie fragmenten over ontwikkelingssamenwerking:

10. Hoeilaart houdt vast aan de bestaande initiatieven inzake ontwikkelingssamenwerking en aan de toepassing van de 0,7%-norm.	10.1. Behouden van de financiële en materiële ondersteuning van initiatieven inzake ontwikkelingssamenwerking via de GROS	10.1.1. Onderzoeken van de mogelijkheid om een stedenband te ontwikkelen met een stad in een derdewereldland 10.1.2. De nodige stappen zetten om de 0,7%-norm te respecteren en om aan de voorwaarden voor fairtradegemeente te blijven voldoen.
--	---	---

Adviezen aan het bestuur

We brachten in 2018 geen gestructureerde adviezen uit. Ons belangrijkste advies was trouwens niet aan het gemeentebestuur gericht, maar aan alle politieke partijen: ons 'Memorandum' voor de gemeenteraadsverkiezingen is in feite een actualisatie van dat van zes jaar geleden.

De GROS herinnert er aan dat er nog toezeggingen uit 2012 open staan, zoals de inventarisatie van het fairtrade-inkoopbeleid door een ambtelijke werkgroep en een onderzoek naar fair bankieren door de gemeente. Die gegevens zijn nog altijd niet beschikbaar gesteld. Zonder informatie kan de GROS geen beleidsadvies uitbrengen. Ook liggen er nog onbeantwoorde adviezen uit vorige jaren. We pleiten voor een genummerd overzicht op de gemeentelijke website waarop de burger en de gemeenteraad de uitvoering van alle adviezen kan volgen.

¹ Het gaat om 0,7% van de door de gemeenteraad van Hoeilaart vastgestelde *gemiddelde gemeentelijke uitgaven* over de afgelopen drie jaar: 'gemiddeld' om het effect van onverhoedse schommelingen uit te smeren over drie opeenvolgende jaren en 'vastgestelde uitgaven' om een eenvoudig te verifiëren berekeningsgrondslag te verkrijgen.

Ondersteuning door de ambtelijke dienst

Dat er geen stedenband is of komt vinden we niet erg. We raden zelfs aan het onder de huidige omstandigheden niet te doen. Het is ondoenlijk zo'n arbeidsintensieve en kostbare taak aan vrijwilligers over te laten. Mocht er nieuwe ambtelijke energie beschikbaar komen, dan geven we er de voorkeur aan dat deze zoals vroeger wordt besteed aan het ondersteunen van de bestaande GROS-taken. In vergelijking tot de andere adviesraden is de ondersteuning die we ontvangen gering.

De werklust die door een gemeentelijke bezuiniging onverhoeds naar de vrijwilligers van de GROS is verschoven, viel ook in 2018 zwaar. Herhaalde personeelwisselingen verlegden ook de continuïteitszorg naar vrijwilligers. De belangrijkste ondersteuning ontvingen we van de gemeente bij het verzenden van de agenda en het opstellen van het verslag. Dat gebeurde na het vertrek van het diensthoofd Vrije Tijd een maal door de bibliothecaris, vijf maal door de coördinator Dienst Welzijn en drie maal door de evenementencoördinator.

Samenstelling GROS op 31 december 2018

Rein van Gisteren	Viva Salud ²	voorzitter
Anita Vanthillo	11.11.11	ondervoorzitter
Annemie Pijcke Marijke De Rudder Sam Vanderstraeten	gemeente Hoeilaart	secretaris 3)
Sandra Vandebroek	11.11.11	penningmeester
Annelies Vanderlinden	gemeente Hoeilaart	raadslid/schepen2)
Frank Boel	Oxfam-Wereldwinkel	lid
Maryleen Bockstal	Broederlijk Delen, Ekimanyelo	lid
Marie-Paule Bockstal	onafhankelijk	adviseur3)
Carmen De Rudder	onafhankelijk	lid
Beatrijs Dhont	Viva Salud en Oxfam-WW	lid
Joke Muyldermans	Chez Mairaine/Umubano-Bisa	adviseur3)
Elke Van Thielen	onafhankelijk	lid
Agnes Van Geysseghem	Wereldsolidariteit, Femma en Martin De Kegel vzw	lid
Aletha Wallace	LEEF (Liberia Entrepreneur Educational Foundation)	lid

Mark D'haenens maakt sinds 2018 geen deel meer uit van de GROS. Hij was jarenlang actief als vertegenwoordiger namens 11.11.11 in onze vergaderingen.

Geen gemakkelijk jaar

Op 27 september 2016 werd ons namens het gemeentebestuur gemeld dat “de taak van de secretaris zich beperkt tot het opstellen en doorsturen van de verslagen en het reserveren van een lokaal voor de vergaderingen.” Onze herhaalde vraag naar het waarom van deze bezuiniging op de ambtelijke inzet bleef ook in 2018 onbeantwoord. Wel werd er in 2017 een “traject” met De Wakkere Burger in het vooruitzicht gesteld, maar dit bleek geen antwoord te zijn op onze ondersteuningsvraag.

Dat “traject” ging met uitzondering van punt 7 niet over onze ondersteuningsvraag. Het Interradenoverleg stelde immers acht doordachte vragen aan het gemeentebestuur waarop de gezamenlijke adviesraden een antwoord verwachtten:

1. Wordt aan de raden over alle belangrijke beleidszaken advies gevraagd? Gebeurde dat op een zodanig moment in de beleidscyclus dat een advies nog tot wijzigingen leidt?
2. Beschikken de raden over voldoende tijd en mogelijkheden voor het uitoefenen van hun adviestaak, volgt het CBS-antwoord op tijd, is het onderbouwd en begrijpelijk?

² De nieuwe naam voor de vzw Geneeskunde voor de Derde Wereld sinds zomer 2018.

³ Niet-stemgerechtigd zijn de secretaris (we hadden er in het verslagjaar drie) en de schepen/raadslid. De beide gekozenen in de OCMW-raad zijn adviseur. In de praktijk worden alle beslissingen in consensus genomen. Bij elke [persoon](#) staat vanuit welke achtergrond hij of zij actief is. Er staat 'onafhankelijk' als zij geen specifieke binding hebben met een organisatie voor ontwikkelingssamenwerking.

3. Ongevraagde adviezen, spontaan door de raden: wat is er te zeggen over de gehanteerde termijnen? Is er eenheid van begrip over wat een 'advies' is? (Briefadvies, 'terloops' advies via een vergaderverslag of een advies via het vastgesteld format van DWB).

4. Verloopt de jaarlijkse Beleidstoelichting (op de ontwerpgemeentebegroting) naar tevredenheid? Zijn er verbeterpunten, zitten de juiste personen aan tafel? Welke feedback vanuit de adviesraden leidde tot wijzigingen? Waar wordt de feedback zichtbaar en controleerbaar gemaakt?

5. Hoe functioneert het Interradenoverleg? Hoe wordt de status ervan ervaren? Hoe vindt de terugkoppeling plaats naar ambtenaren en adviesraden?

6. Is de informatie-uitwisseling verbeterd, voelen de raden, het CBS en de gemeenteraad zich beter geïnformeerd? Wat als iedereen de voortgang van de adviezen kan monitoren via een genummerde tabel op hoeilaart.be? Is er überhaupt een reden om vergaderverslagen - direct na vaststelling - niet te publiceren voor belangstellende burgers en gemeenteraad?

7. Hoe beoordelen we de kwaliteit van de ambtelijke ondersteuning van de raden? (Inzet, engagement en mogelijkheden.)

8. Hoe waarderen we de verschillen in de geleverde ondersteuning per raad? Wat mag je als vrijwilliger verwachten van je ambtenaar en schepen(en) en vice versa? Zijn de algemene regels in de Afsprakennota voldoende aangepast om rekening te houden met de eigenheid van elke adviesraad?

De Wakkere Burger heeft in 2018 een schriftelijke enquête gehouden. De resultaten zijn slechts in kwantitatieve zin geturfd, een analyse van de antwoorden is vooralsnog uitgebleven. Onze vragen behoeven een inhoudelijke reactie van het bestuur.

Een indruk van onze activiteiten

Leden van de GROS woonden ook dit jaar tal van bijeenkomsten en vergaderingen bij: in Hoeilaart en in andere gemeenten. We verzorgden met de andere raden de traditionele nieuwjaarsreceptie voor alle burgers en we woonden er ook diverse bij, ook van landelijke ngo's. Ook gaven we acte de présence bij activiteiten van GROS-sen van buurgemeenten en van de provincie Vlaams-Brabant.

We namen opnieuw, op 24 januari in het Vlaams Parlement (met drie personen) deel aan de Vierdepilgerdag, we bezochten briefings van 11.11.11, een studiedag over de SDG's in Gent, we droegen bij aan bijeenkomsten over het opstellen van nieuwe memoranda van adviesraden voor de gemeenteraadsverkiezingen, we woonden een infoavond bij voor de adviesraden met de Beleidstoelichting op de begrotingsplannen van het CBS, diverse interradenoverleggen, et cetera.

Repair Café en Congo

Het eerste Repair Café in ons dorp werd georganiseerd door de GROS. Dankzij de overname door *Samen Voor* is het een vaste waarde geworden in Hoeilaart. Dat deze vereniging het belang van ontwikkelingssamenwerking niet uit het oog verloor, blijkt wel uit het feit dat men de opbrengst van de 'fooiempot' ook in 2018 bestemde voor een met de GROS gelieerde organisatie: Ekimanyelo ontving een cheque van

€ 250 voor haar onderwijsprojecten in Congo (foto Hoeilandier).

De school van 'Ekimanyelo' in de Congolese plaats Lodja omvat een kleuter- en lagere school voor 400 leerlingen en een secundaire school voor 1.100 leerlingen. De school steunt bijna volledig op giften. Ekimanyelo vroeg ondersteuning aan de GROS: deze besloot in januari 1.550 € te doneren: het equivalent van een jaarloon van een leerkracht.

Gast aan tafel

Een werkpraktijk waar we als GROS erg over te spreken zijn, is Gast aan Tafel. We beginnen vrijwel elke vergadering met iemand van buiten. Een jongere die een inleefreis maakte naar een ontwikkelingsland, een medewerker van de gemeente, de bibliothecaris, een organisator van een lokaal evenement, iemand van een ambassade, een adviseur van een Belgische ngo.... We beperken dit agendapunt tot het eerste half uur van de vergadering. Dat is een werkwijze die we anderen willen aanraden. Zo komen we uit onze eigen 'bubbel' en komen we naar ons gevoel meer te weten dan door het opvragen van schriftelijk materiaal en administratief bewijs. Sommige gasten bereiden hun komst voor met grafieken, foto's of een powerpointpresentatie, dat werkt erg inspirerend.

Samenwerken met de Bib

De GROS financiert al jaren een collectie boeken over zijn werkgebied. Maar waar leg je de grens bij de aanschaf? Wat zijn typische 'GROS-boeken'? Welke boeken over duurzame ontwikkeling, ontwikkelingssamenwerking en migratie behoren eigenlijk tot de reguliere bib-collectie? In het voorjaar actualiseerden we onze afspraken met de bibliothecaris. De GROS kiest er voor om enkel budget vrij te maken voor aankoop van de 'echte' GROS-boeken die zeker gelinkt zijn aan ontwikkelingssamenwerking in brede zin van het woord. De GROS-leden kunnen suggesties doen over nieuwe aanwinsten. De bib presenteert voorstellen over de aan te kopen titels, zowel boeken als films. De bibliothecaris waakt over de veelzijdigheid van de collectie. Bij evenementen doen we nooit tevergeefs een beroep op de 'bibdames', bijvoorbeeld als het gaat om promotie van de SDG's, de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen en bijvoorbeeld om de ondersteuning van de novemberactie van 11.11.11 over migratie (zie ook hierna).

Van Hier Tot Ginder

Het GROS-blad [Van Hier Tot Ginder](#) verscheen drie keer: huis aan huis in heel Hoeilaart. Restexemplaren gaan voortaan weer naar de balie van het GC Felix Sohie. Een redactiecomité uit de GROS stelt de nieuwsbrief samen. De achterpagina is bestemd voor de Wereldwinkel. Na een onderbreking wordt het blad [als pdf](#) weer op de gemeentelijke website meegenomen. Die website is daarmee ons digitale redactiearchief, geïnteresseerden buiten het verspreidingsgebied en mensen die het blad gemist hebben omdat zij een nee-nee-sticker op de brievenbus hebben kunnen het voortaan weer op die plek vinden. Digitale beschikbaarheid bespaart ons portokosten doordat we eenvoudig een link kunnen doormailen naar belangstellenden en geïnterviewden en naar auteursrechthebbenden die een foto of ander beeldmateriaal beschikbaar hebben gesteld.

GROS-flyer

De flyer van de GROS "Maak kennis met Hoeilaart en met de wereld" wordt steeds 'on demand' geprint opdat tekstwijzigingen snel kunnen worden doorgevoerd. Nieuwe inwoners krijgen 'm van de Communicatiedienst, hij wordt gebruikt bij evenementen en hij is beschikbaar in het folderrek van het GC Felix Sohie. De folder bevat praktische tips met wat je kunt doen om je mondiale engagement lokaal in daden om te zetten.

Op 2 juni namen we weer deel aan de ontvangst van nieuwe inwoners. Daar maakten ze niet alleen kennis met de folder, maar ook met Hoeilaartse kaastaart waarin zo veel mogelijk fairtrade-ingrediënten zijn verwerkt.

Novemberactiviteiten

Ons advies uit 2017 over de invulling van de wapenstilstandsherenking is op 22 januari besproken in het CBS. De herdenking op 11 november kwam zodoende extra in het teken van de vrede te staan. Tijdens zijn speech bij het oorlogsgedenkteken aan het gemeentehuis prees de burgemeester niet alleen de rol van militairen maar ook de bijdrage van vredesbewegingen: "...ik kan u zeggen dat in Brussel op nationaal en Europees niveau deze vredesbewegingen wel degelijk heel goed werk leveren. Ze stellen concrete zaken voor aan parlementen en beleidsmakers."

We pleitten voor een verdere verwevenheid van de Hoeilaartse novemberactiviteiten. Er zijn immers behalve een herdenking waarbij bestuurlijke en militaire autoriteiten de slachtoffers en verzetshelden herdenken tezelfdertijd ook tal van andere gebeurtenissen die herinneren aan de oorlog. De organisatie 11.11.11 dankt zijn naam er aan.

De 11.11.11-vrijwilligers en de GROS vroegen voor het tweede

achtereenvolgende jaar aandacht voor het thema *migratie*. In de expositiezaal Molenberg (foto) was de expositie “Allemaal Mensen” te zien van een tiental beeldende kunstenaars uit België, ze hebben allemaal een achtergrond als vluchteling. De opening van de tentoonstelling werd verricht door de voormalige directeur van het Klein Kasteeltje, Bob Pleysier.

<<[fotoalbum expositie Allemaal Mensen](#)>>

Op 10 november was er weer een goed bezochte 11.11.11-Quiz, en op de 11^e een Wereldlunch, verzorgd door een groep Syrische koks. De Bib zette de campagne van 11.11.11 rond migratie in de kijker via een boekenpiramide. Het geplande optreden van Duwoh ging door ziekte van zangeres Anke Hintjes helaas niet door.

Filmontbijt Jeugdraad

Filmontbijt Jeugdraad: GROS verleende opnieuw zijn medewerking aan dit terugkerende evenement door fairtradebeleg beschikbaar te stellen voor het drukbezochte ontbijt op 4 februari zodat kinderen en hun ouders kennis kunnen maken met dit onderdeel uit het assortiment van de Oxfam-Wereldwinkel.

De Jeugdraad doneerde de opbrengst aan een project genaamd Orper dat goed werk doet voor een straatkinderenproject in Kinshasa. Als GROS adviseerden we de Jeugdraad bij voorkeur te kiezen voor goede doelen waarmee Hoeilanders een verbinding hebben, bijvoorbeeld omdat een dorpsgenoot zich er actief voor inzet. Zo snijdt het mes aan twee kanten: geld en lokale aandacht versterken elkaar.

Meifeesten: Palestina gastland in het Ruusbroecpark

De GROS besteedde tijdens de Meifeesten op zaterdag aandacht aan Palestina, het ontwikkelingsland dat deels door Israël gekoloniseerd wordt. De bezetting zelf was ‘de roze olifant in de kamer’, we lieten dit thema bewust impliciet op het publieksfestival maar toonden het land vooral via zijn rijke cultuur. De Meifeesten lenen zich niet voor ‘moeilijke verhalen’ en de met ons meewerkende en meedenkende Palestijnse ambassade in Brussel was het met ons eens dat er veel meer is te vertellen dan *alleen* over 70 jaar Israëliëse bezetting en apartheidbeleid.

Uit een waaier aan mogelijkheden kozen we vijf thema's die het land op een andere manier in de kijker zetten:

- *voeding*: een Palestijnse proeverij: humus en bulgur, traditioneel bereid met ingrediënten uit de Wereldwinkel, we maakten er een ‘kookboekenlegger’ bij met de recepten
- *handel*: verkoop van onder meer Palestijnse fairtrade-olijfolie, sesampasta en couscous uit de Wereldwinkel
- *beweging*: traditionele dabke-dans, verzorgd door een groep jonge Belgen met Palestijnse roots
- *taal*: een button maken met je eigen naam, in sierlijk schrift: gekalligrafeerd in het Arabisch
- *kleding*: jezelf laten fotograferen via een levensgroot schilderij: een typisch Palestijns gezinstafereel.

De vijf activiteiten konden worden gepresenteerd dankzij

intensieve samenwerking met de Palestijnse ambassade in Brussel. De ambassadeur (rechts) was die middag onze gast en genoot zichtbaar van de manier waarop we op de Meifeesten aandacht aan de cultuur van zijn land besteedden. De Palestijnse handelspartner van Oxfam-Wereldwinkels was ten tijde van de Meifeesten in België en bracht een bezoek aan de wereldwinkelkraam (foto boven 2^e van rechts).

Mustapha Awad is een van de Belgische jongeren die tijdens onze Meifeesten de Palestijnse dabke-dansgroep begeleidde. In juli werd hij (tijdens een gepland bezoek aan Palestina, het geboorteland van zijn ouders) door Israëli's aan de Jordaanse grens gearresteerd en maandenlang van zijn rechten beroofd in een Israëliëse gevangenis waar hij zijn burgerrechten niet kon uitoefenen.

In oktober organiseerden we tijdens de Duurzame Doenersdag een kleine handtekeningenactie. Dankzij vele van dit soort solidariteitsacties in diverse landen en ook een protest bij de Israëlische ambassade in Brussel (foto vorige pagina) werd hij in het voorjaar van 2019 vrijgelaten: voor de verdenking van terroristische activiteiten was geen enkele rechtsgrond. Het was teleurstellend dat de Belgische minister van Buitenlandse zaken geen zichtbare verontwaardiging en belangstelling toonde voor het leed dat zijn landgenoot door de Israëli's is aangedaan. Mustapha is nu weer veilig terug in België.

Week van de duurzaamheid

16 september, tijdens het Druivenfestival, gaf de gemeente het startschot voor een Duurzame Week en stelde zij haar [Duurzame Helden](#) voor: Hoeilanders die zich thuis, op school, in hun organisatie, bedrijf of vereniging inzetten voor de duurzame ontwikkelingsdoelen. Zij werden voor even het lokale gezicht van de zeventien mondiale doelstellingen in Hoeilaart. Zij zullen iedereen aanmoedigen om Hoeilaart aangenamer, positiever, veiliger, gezonder, eerlijker, rechtvaardiger en duurzamer te maken. Ook drie GROS-leden werden in het zonnetje gezet: Agnes, Aletha en Rein.

SDG 17 gaat over partnerschap en samenwerking. Als Hoeilaartse adviesraad dragen we hier aan bij. Maar we zijn ook erg betrokken bij het sámen bereiken van de 16 andere Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen. We hebben die “SDG’s” in 2017 op de kaart gezet tijdens de eerste ‘Duurzame Doenersdag’ en we zien de kennis en betrokkenheid in Hoeilaart groeien, ook bij politici. We hebben de gemeente gewezen op de mogelijkheid om haar meerjarenbegroting te presenteren volgens de logica van de SDG’s. Zo kan de samenhang van het beleid beter tot uitdrukking komen.

Wereldfeest: Duurzame Doenersdag

Op 6 oktober werd voor de 2^e maal een “Duurzame Doenersdag” gehouden over de sdg’s, de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen die door alle Belgische regeringen worden onderschreven, de sustainable development goals.

Het initiatief heeft als doel het draagvlak te verbreden voor de duurzame ontwikkelingsdoelen. Die zijn niet exclusief gericht op het Zuiden, maar zeker ook op de rijke landen. Een land als België draagt immers veel meer verantwoordelijkheid voor de structurele ongelijkheid in de wereld dan ontwikkelingslanden.

De Duurzame Doenersdag biedt een podium aan tal van lokale organisaties om hun bijdrage aan de sdg’s te etaleren: het Repair Café, de Fashion Swap, de tweedehandsbeurs van de Gezinsbond, de bib (voorleessessie met Djapo), infokraampjes van vierdepijlerorganisaties van de GROS, coöperaties op het vlak van energie, bankieren en telefonie, solidariteits- en mensenrechtenbewegingen, klimaat- en milieu-initiatieven: ze waren er allemaal en toonden aan het publiek (en aan elkaar) wat ze doen.

Wandelvereniging 't Beukenootje zette voor actieve stappers een parcours uit door het dorp, terwijl gidsen van de Milieuraad bij 'staatsies' onderweg lieten zien dat je de 17 sdg's overal op straat kunt tegenkomen. Er was een workshop 'bijenhotel maken' voor kinderen inclusief de inhuldiging ervan in het Ruusbroecpark, er was een link met de gemeentelijke boomgaard Terjansdelle waar honing wordt geproduceerd en aansluitend was er een aperitief.

De Duurzame Doenersdag werd in de Cafeteria afgesloten door Liberiaanse koks en kokkinnen. Zij zorgden voor een Afrikaans [eetfestijn](#) waarvan de opbrengst van € 1.777,50 ten goede kwam aan de [LEEF-foundation](#) uit Hoeilaart, die educatieve projecten verzorgt in dat land.

Iets over de achtergrond. In 2017 ontwikkelden we het concept voor een Duurzame Doenersdag. Het leek ons beter om via de *praktijk* van onze verenigingen de bredere *theorie* achter de sdg's te introduceren dan andersom. De sdg's vormen een vrolijk ogend maar wel abstract kader voor het logisch ordenen en scherp stellen van overheids- en particuliere duurzaamheidsinterventies. Leren-door-te-doen is voor veel mensen gemakkelijker. Duurzaamheid klinkt voor velen als een ver-van-mijn-bed-show. De sdg-pictogrammen hebben we gebruikt om de 17 beleidsthema's tot leven te brengen. Veel dorpsgenoten zijn al verenigd rond thema's als derde wereld, fietsen, wandelen, natuur, afval, bankieren, klimaat, fairtrade, repaircafé, korteketenhandel, onderwijs, hergebruik, vrede, mensenrechten, energie, voeding... et cetera. Aan elke van die activiteiten zijn een of meer sdg's te koppelen. Met voldoening stelden we vast dat het begin 2018 niet meer de vraag was vanuit de GROS of maar *wanneer* de volgende Duurzame Doenersdag zou doorgaan. We denken dat er zo een mooie traditie kan ontstaan: een lokale toogdag waarop iedereen terecht kan die zich inzet voor of geïnteresseerd is in een betere wereld. Via action learning leren we samen duurzame ontwikkeling betekenis te geven.

<<bekijk [fotoalbum Duurzame Doenersdag](#)>>

Memoranda

Al vroeg waren we betrokken bij de opzet van memoranda. Dat zijn lobbydocumenten gericht op de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. We namen deel aan een overleg met 11.11.11 om ook andere gemeenten aan te sporen dat op een soortgelijke wijze te doen. Het [memorandum](#) van de GROS-Hoeilaart is op 8 maart gepubliceerd en werd op de nationale 11.11.11-website als voorbeeld getoond. Doel: er voor zorgen dat politieke partijen in hun programma's rekening houden met onze kernaanbeveling en met tien praktische actiepunten.

Eén lokale politieke partij vertaalde onze actiepunten in haar programma, de andere beperkten zich in hun verkiezingsbeloftes helaas tot lokale issues. Het belang van duurzame ontwikkeling is nog niet overal 'ingedaald'.

Verkiezingen gemeenteraad

De Cultuurraad, de Seniorenraad en de GROS organiseerden een verkiezingsdebat aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen in een uitpuilende theaterzaal. Iedere burger kon

vragen insturen, onder meer via een oproep in De Serrist. Moderator en ex-VRT'er William Van Laeken maakte een selectie uit de 44 vragen die binnenkwamen.

Het was de drukstbezochte politieke avond sinds lange tijd in onze gemeente. We zorgden voor twee Vlaamsgebarentolken tijdens het debat en pleitten en passant bij de gemeente voor het herstel van de kapotte [ringleiding](#). De aanwezigheid van dit communicatiehulpmiddel in het GC Felix Sohie is voor mensen met een hoortoestel een praktisch hulpmiddel om spraak en muziek (zonder omgevingsruis) te kunnen horen. Het bestaan van deze voorziening is voor evenementorganisatoren een van de best bewaarde geheimen van ons gemeenschapscentrum. Deze voorziening verdient volgens ons ook een plaatsje op de zalenverhuurwebsite van het GCFS omdat het de inclusie van slechthorenden bevordert. De ringleiding ligt er, dus propageer het gebruik ervan dan ook...

Herbruikbare drankbekers

We zijn blij dat het GROS-advies "Het ecoglazen dorp" uit 2012 over de invoering van statiegeldbekers bij dorpsevenementen ook [is opgepakt door Interrand](#), onze afvalintercommunale. Het gratis beschikbaar stellen van afwasbare drankbekers aan verenigingen voorkomt enorm veel zwerfvuil bij festivals. Wegwerpbekers bevatten een herbruikbaarheidsymbooltje maar worden zelden door de drankenindustrie gerecycleerd. De herbruikbaarheid van de Interrandbekers is geen marketingbelofte maar *een realiteit*: ze worden echt hergebruikt. Het project reduceert de inzamelkosten, bevordert het nadenken over onze wegwerpmentaliteit, spoort de industrie aan tot maatschappelijk verantwoord gedrag, spaart grondstoffen, brengt nieuwe werkgelegenheid (afwassen), zorgt voor meer veiligheid dan glas (scherven) en kan betekenen dat verenigingen (via het statiegeld) een nieuwe bron van inkomsten kunnen aanboren omdat ingezamelde drankbekers door de festivalganger ook kunnen worden 'geschonken' aan een goed doel.

Noodhulp

De GROS besloot in maart om een bedrag van 750 € uit te trekken voor de Union of Health Work Committees, een organisatie die in de drie Palestijnse gebieden (in dit geval Gaza) noodhulp verleent om de sterk verslechterde gezondheidstoestand aldaar te kunnen verbeteren. Water en elektriciteit worden geregeld door de bezetter afgesloten. Niet alleen burgers, ook ziekenhuizen worden daardoor gehinderd in hun werk. De Serrist besteedt geregeld aandacht aan de noodhulpprojecten van de GROS.

Op 28 september werd het grote Indonesische eiland Sulawesi, het vroegere Celebes, getroffen door een reeks aardbevingen en een tsunami. De GROS stortte € 750 op de rekening van het consortium 12-12 voor noodhulp aan de getroffen.

Vanwege de oorlog die Saoedi-Arabië voert in Jemen en de daaruit voortvloeiende stille ramp in dit land besloot de GROS in december om 1.500 € te storten voor noodhulp aan Jemen.

Fairtrade bevorderen

Zonder relevante beleidsinformatie en resultatenrapportage kan de GROS niet adviseren. In onze januarivergadering stelden we vast dat het sinds 2012 nog steeds niet duidelijk is in hoeverre het fairtradebeleid meespeelt in openbare aanbestedingen van de gemeente. Het is blijkbaar geen verplichting voor het management van de diensten om te rapporteren over deze resultaten van hun werk. Omdat we een fairtradegemeente zijn zouden alle dienstonderdelen en ook het OCMW dienen te rapporteren over hun prestaties op dit onderdeel van het collegeprogramma. Onze opmerkingen daarover komen niet door tot de werkvloer.

Samenwerking met andere GROS-sen

De GROS in buurgemeenten organiseert soms interessante sensibiliseringsactiviteiten die ook voor onze inwoners van belang zijn. Zoals in Tervuren lezingen door Marleen Temmerman en Rudy Vranckx, films over Afrika, een wereldontbijt in Overijse... Het past niet in het redactionele format om hier aandacht aan te besteden in *Hier Hoeilaart* of in de *123-Hoeilaart*. Hier zullen we andere media voor moeten zien te vinden. Ons eigen blad [Van Hier Tot Ginder](#) komt maar drie keer per jaar uit, het kent een lange productievoorbereiding zodat we deze aankondigingen meestal niet zelf kunnen meenemen. Gebruikmaking van De Serrist en van de sociale media ligt meer voor de hand.

Jongerenstages

Clara Gambart ging tussen juni en november naar Oeganda om in samenwerking met het internationaal onderzoekscentrum "Bioversity International" en de universiteit van Leuven fundamenteel thesisonderzoek te verrichten. Aangezien de GROS belang stelt in de ervaringen van jonge Hoeilanders in derdewereldlanden en hiervoor ook financiële ondersteuning kan geven, deed Clara een aanvraag. Hoewel het doel van deze reis eerder afwijkt van andere ervaringsreizen die gesteund werden, leek het ons zinvol om ook hier te kijken wat de ontwikkelingsrelevantie van dit toekomstig onderzoek bij de lokale Oegandese boeren is en hoe dit voor Clara kan leiden tot een veel bredere kijk op de derdewereldproblematiek. Zij heeft aan de GROS en via de lokale media gerapporteerd over haar bevindingen.

Laura Derom bracht de GROS verslag uit van haar zes maanden durende ervaringsreis en stage in Kameroen. Ze beantwoordde ons later nog een aantal vragen en bracht dank uit voor de financiële steun die ze kreeg.

Duurzaamheidsscan voor overheden

GROS-lid Sandra gaf tijdens een van onze vergaderingen uitleg over de mvo-scan. Maatschappelijk verantwoord ondernemen c.q. duurzaam ondernemen is in opkomst: de Vlaamse overheid heeft haar website voor ondernemingen hierover uitgebreid met informatie voor [medeoverheden](#). Ook gemeenten kunnen nu via een test hun inzet bekijken op het vlak van diversiteit, duurzaam aankopen, energie. De GROS beveelt aan om de scan in te vullen voor de gemeentelijke administratie. Het CBS reageerde positief. De uitvoering ervan is nog niet gedaan.

Druifstappers

Net als in 2017 was er een aanvraag van Regina Vanherentals van de Druifstappers voor deelname Oxfamtrail, een wandelevenement van Oxfam-Solidariteit in de Hoge Venen. De GROS verleende een startgeld van € 1.500 en verleende haar medewerking aan de organisatie van een spaghetti-avond op 15 juni in de Cafeteria.

Broederlijk Delen

Oeganda was het themaland voor de jaarcampagne van BD. Er zijn inzamelingsacties georganiseerd zoals de koffiestop op de vrijdagmarkt en in de bib, tijdens het lentefeest in de Sint-Clemensschool, een Solidaire maaltijd en omhalingen in de katholieke kerk. De inkomsten bedroegen € 4.950,10. De Wereldwinkel leverde het aperitief tijdens de solidaire maaltijd. Aan GROS is net als de voorbije jaren om een tussenkomst gevraagd voor de onkosten voor wafeltjes, de film die geprojecteerd werd tijdens maaltijd en de jaarlijkse partnersteun voor Broederlijk Delen. De GROS vergoedde deze onkosten en kleine uitgaven ten bedrage van € 283,53 en verleende aan Broederlijk Delen partnersteun voor € 4.500.

Druivenfestival

Het Comité Druivenfestival heeft opnieuw gevraagd of de GROS zijn T-shirts en andere bedrukte kleding wil financieren. Dit vergt bijna 1.200 €. In 2018 besloten we de T-shirts nog één keer te vergoeden. Het zouden fairtrade-T-shirts moeten zijn (het katoen en ook blijkend uit de logo-opdruk) omdat Hoeilaart een fairtradegemeente is. De GROS suggereerde al in 2017 daarom om de kledingstukken niet elk jaar opnieuw te kopen, maar ze te hergebruiken.

Het comité zal dit aanklaarten bij de evaluatie en bespreking voor de editie 2019 en vroeg of er nog teruggekomen kan worden op de eerdere beslissing. De GROS zwichtte na discussie maar vroeg wel om dit in 2019 te bespreken met het gemeentebestuur. De GROS vroeg ook om het fairtradelogo duidelijk af te drukken op de shirts, dat is gebeurd. Het is ook geplaatst op affiches, brochures en alle uitnodigingen. Alle verenigingen en clubs zijn door het organiserend comité nog eens aangemoedigd om fairtradeproducten te gebruiken aan hun stand op het Druivenfestival!

Artsen Zonder Grenzen

Dorpsgenoten Els De Greef en Jan Van Roy ontvingen samen 1.500 € voor hun sponsortocht voor Artsen Zonder Grenzen. Ze trokken in september 2018 voor de tweede (en laatste) keer met hun wielerveds naar de cols in de Vogezen om via hun tour sponsorgeld in te zamelen onder het motto ‘meedoen is belangrijker dan winnen’.

Gros-subsidies kritisch bekeken

Begin 2018 vroegen we ons af hoe de subsidiepraktijk van onze GROS zich verhoudt met die in vergelijkbare gemeenten en of we zaken anders moeten doen. We nodigden Jacques Meevis uit van 11.11.11 / 4de-Pijlerplatform als externe deskundige om ons te betrappen op blinde vlekken en om ons tips te geven. Doen we de goede dingen en doen we de dingen goed? Laten we ons oordeel om een ontwikkelingsinitiatief al dan niet te steunen niet te sterk afhangen van de persoon of omstandigheden, à la tête du client...? Zijn er - rekening houdend met onze status van vrijwilliger - mogelijkheden om ons werk professioneler te maken? Effectiever, efficiënter, transparanter?

De achterliggende nota die de GROS-voorzitter voor deze bijeenkomst had opgesteld en een samenvatting van de gedachtewisseling met de heer Meevis is helaas niet in het openbare [vergadersverslag](#) opgenomen. Concluderend mogen we zeggen dat volgens Meevis de GROS geen bijzondere gaten laat vallen. Dat vrijwilligers instaan voor de volledige afhandeling van subsidieaanvragen is een bijzonderheid die in andere gemeenten niet voorkomt. We lijken met al onze activiteiten in het landschap van Vlaamse GROS-sen geen slecht figuur te slaan. We proberen in alle transparantie te werken en krijgen steeds van de gemeenteraad een instemmend bericht na de agendering van onze werkingsverslagen. Dat neemt niet weg dat we ontvankelijk willen blijven voor kritiek. In de nota van de GROS-voorzitter stond hoe we in onze praktijk omgaan met de financiële kaders die de gemeente heeft gesteld.

Hoeilaart fairtradegemeente

Een korte opsomming van de activiteiten waarbij de GROS en zijn aangesloten organisaties actief waren op dit vlak:

Oktober: vrijwilligers van de Wereldwinkel hebben diverse horecazaken aangesproken om iets te doen met fairtrade-ingrediënten. Drie restaurants deden spontaan mee: Hola startte half oktober met de actie. Hof ten Doore had desserts met Oxfamproducten en vermeldde het logo op het menu. Het Nerocafe heeft praktisch elke dag schotels verkocht, een reden tot grote tevredenheid. Bij de deelnemende horeca zaken hangt ook een affiche dat ze meedoen.

Er werd over het algemeen voldoende reclame gemaakt, ook via Hoeilander.be, De Serrist en de gemeentelijke website. In het vervolg moeten we niet vergeten foto's te laten maken zodat we die bij de promotie kunnen gebruiken. Bordjes met 'fair trade' zijn aan diverse winkels verstrekt zoals Sequoia, Delhaize, Holar&Isca... om aan hun klanten duidelijk te maken dat je er fairtradeproducten kunt vinden.

11 oktober: in het provinciehuis waren we present bij de start van de nieuwe fairtradecampagne.

13 oktober: Wereldwinkeldag met als thema: 'Draai niet rond de pot' – met een petitie gericht op politici met aandacht voor cacao-boeren: beter loon en signalen kinderarbeid zou hen zorgen moeten baren. Klanten konden een lege chocopot van eender welk merk in de winkel omruilen voor een pot fairtrade-chocopasta. Er werden er 80 omgeruild.

16 november: wijnproeverij van de Wereldwinkel met Oxfamwijn en – schuimwijn in zaal Molenberg in het GC Felix Sohie. Opkomst 47 personen. De proeverij heeft 150 flessen wijn opgebracht. Ook bij andere dorpsverenigingen verzorgden de vrijwilligers van de wereldwinkel proeverijen.

Gans het jaar: de GROS verzorgt geregeld berichten op Facebook (voorbeeld rechts) via een speciale Hoeilaart [fairtradegroep](#). We hebben een bereik van 150 mensen, ze krijgen tijdens het oogstseizoen e-mailberichtjes over de verkoop van streekverse, faire en onbespoten groenten uit de Kelleveldserres die via de Wereldwinkel worden geleverd en ook handige tips en informatie om wat meer fairtrade in je leven te brengen.

Op de achterpagina van [onze nieuwsbrief Van Hier Tot Ginder](#) bracht de Wereldwinkel drie maal een recept waarin fairtrade-ingrediënten onmisbaar zijn.

14-16 december: tijdens de kerstmarkt baatte de Oxfam-Wereldwinkel gedurende 3 dagen een standje uit met fairtradeproducten.

In GC Felix Sohie was geen fruitsap meer dat aan de fairtradenorm voldoet. We hebben dat gesignaleerd en dit met de gemeente besproken die daarna contact zocht met de brouwer. Het blijkt voor de leverancier lastig om hier in te voorzien. Daarom zal de Wereldwinkel dit gat dichten en fair fruitsap gaan leveren.

Website

Op vraag van de GROS is de gemeentelijke website verbeterd. De zoekfunctie maakt het nu gemakkelijker om *in* vergaderstukken (pdf's) te kijken. Ook een aantal gewiste GROS-documenten zijn nu weer openbaar raadpleegbaar zoals onze nieuwsbrief. Het jaarverslag 2017 echter nog niet. De inrichting van de website is gebouwd rond de gedachte dat burgers *consument* zijn van gemeentelijke producten en diensten of indiener van klachten. De rol van de burger als *producent* van democratie (via inspraak, medezeggenschap, controle op het bestuurlijke handelen en door burgerparticipatie) komt door de vigerende marketingbenadering veel minder goed uit de verf. Bij een herziening van de website stellen we voor dat weer terug te draaien. De overheid verleent wel diensten maar functioneert niet als bedrijf, zij dient de democratie.

Partnersteun

Last but not least een paragraaf over onze partners. Dat zijn ngo's die doorgaans al jaren achtereen kunnen rekenen op financiële ondersteuning vanuit de GROS. Ze houden zich op uiteenlopende manieren bezig met ontwikkelings samenwerking. Dat kan zijn het verlenen van medische hulp in rampgebieden (Artsen Zonder Grenzen of 12-12), het steunen van de strijd om gezondheid, zelfbeschikking, een eerlijk inkomen en bevordering van solidariteit (Broederlijk Delen, G3W, Oxfam-Solidariteit en Oxfam-Wereldwinkels), het bouwen aan een school of onderwijsvoorzieningen in Afrika (Les Cajoutiers, LEEF, Ekimanyelo), de opvang van heel jonge kinderen in Rwanda (Impore), de zorg voor vluchtelingen en asielzoekers (Vluchtelingenwerk Vlaanderen en Vriendschap zonder Grenzen), Onderwijs- en welzijnsvoorzieningen op Sri Lanka (Martin de Kegel) en niet te vergeten de nationale koepel 11.11.11. Zij coördineren, sturen en stimuleren ons enorm.

Bij onze sensibiliseringsacties in wat wordt genoemd het "Noorden" is de steun van met name de grote Vlaamse ngo's onmisbaar. Die werken niet alleen in en voor het "Zuiden". De professionals van deze organisaties bedenken voor ons campagneformats, leveren betrouwbare kennis, feiten en cijfers, spotjes, beeldmateriaal, boeken, websites, rapporten, praktische ondersteuning en tentoonstellingen voor de sensibilisering in Hoeilaart. Ook kunnen we altijd op deze middenveldorganisaties rekenen voor belangenbehartiging, advies, vorming en training, begeleiding, tips en waarschuwingen... Als we hun ondersteuning zouden moeten inkopen bij derden zouden we veel meer van ons budget kwijt zijn dan nu.

Steun krijgen we trouwens ook van niet door de GROS betoelaagde VN-organisaties als UNHCR (vluchtelingen), Unicef, en Cifal (duurzame ontwikkeling) en van de Vlaamse en Belgische overheid. Het zijn voor ons belangrijke "leveranciers van argumenten".

Financieel verslag 2018

beginsaldo op 1 januari 2018	10.424,46
retour ontvangen bedrag correctie 2017	371,89
ontvangen toelagen gemeente	<u>+86.966,00</u>
totaal beginsaldo en inkomsten	97.762,35
totaal uitgaven 2019	<u>-85.420,34</u>
eindsaldo op 31 december 2018	12.342,01

SPECIFICATIE UITGAVEN 2018bankkosten, afscheidscadeautje
abonnementen MO* (ook voor scholen)**algemene werkingskosten**(streefnorm algemene werkingskosten
5%, realisatie 0,2%)**200,50**

GROS-nieuwsbrief Van Hier Tot Ginder,

druk / distributie

4.128,94

sensibilisering scholen

388,44

boeken en dvd's voor de Bib

478,21

ervaringsreizen jongeren

800,00

Meifeesten

485,65

Hoeilaart fairtradegemeente

1.190,76

campagne Broederlijk Delen

283,52

campagne 11.11.11

5.728,49

Duurzame Doenersdag

277,76

ontbijtfilm Jeugdraad

125,55

debat gemeenteraadsverkiezingen

185,52

kunsttentoonstelling vluchtelingen

509,00

Oxfam-Wereldwinkel

(streefnorm 30% realisatie 30,5%)

26.088,00

40.669,84

Vriendschap zonder grenzen - hulp vluchtelingen

1.000,00

Broederlijk Delen

4.500,00

Martin De Kegelfonds

5.000,00

Ekimanyelo

1.550,00

Geneesk. v/d 3e Wereld/Viva Salud

5.000,00

Les Cajoutiers

2.500,00

Impore

4.500,00

Vluchtelingenwerk Vlaanderen

3.000,00

Oxfam Solidariteit Druifstappers

1.500,00

Artsen Zonder Grenzen fietstocht

1.500,00

LEEF-foundation

1.500,00

11.11.11

10.000,00

totaal partnersteun**41.550,00**

Palestina (G3W)

750,00

Sulawesi (12-12)

750,00

Jemen (Oxfam-Solidariteit)

1.000,00

totaal noodhulp**3.000,00****totaal projecten, vorming,
sensibilisering, duurzame ontwikkeling
en partnersteun**

streefnorm 65% realisatie 69,3%

TOTAAL UITGAVEN**85.420,34**